

Fylkesmannen i Vestfold

Horten kommune

Postboks 10

3191 Horten

Vår saksbehandler / telefon:
Fred Marius Svendsen
33 37 11 63

Deres referanse:

Vår referanse:
2015/572
Arkivnr: 461.2

Vår dato:
11.05.2015

Rapport etter Fylkesmannens tilsyn ved Horten avløpsanlegg, 4. mars 2015

Resultater

Denne rapporten omhandler funn som er konstatert etter kontroll av Horten avløpsanlegg, 4. mars 2015, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket fire avvik under tilsynet:

- **Avvik 1 Overordnede mål for avløpsanlegget har mangler**
- **Avvik 2 Kommunen har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaforhold**
- **Avvik 3 Renseresultater er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret**
- **Avvik 4 En fullstendig oversikt over overløpene på ledningsnettet mangler**

Fylkesmannen ser alvorlig på avvik nr.1, 2 og 3.

I tillegg gis det 3 anmerkninger.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet opp, og redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Frist for skriftlig tilbakemelding er **1. september 2015**. Dersom avvikene ikke kan rettes innen den oppsatte fristen, må kommunen

innen samme frist oversende en handlingsplan og oppfølgende frister for hvordan avvikene vil rettes opp.

Med hilsen

Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingen

Trine Bull-Hansen
fagsjef

Fred Marius Svendsen
rådgiver

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. : 964 951 284	Eies av: Horten kommune
Besøksadresse: Falkensten renseanlegg, Gamleveien 85, 3189 Horten	Telefon: 33 08 50 00
Kommune/kommunenr.: Horten kommune / 0701	Bransjenr. (NACE-kode): 37.00
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	Anleggsnummer: 0701.0045.01

2. Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Marte Lerdal, Trond Erik Næss, Fred Willy Moen, Normann Christensen, Guro Horvei og Adem Mujaric	Fra Fylkesmannen: Berit Løkken og Fred Marius Svendsen
--	--

3. Bakgrunn for inspeksjonen

Tilsynet er del av en landsdekkende avløpsaksjon i regi av Miljødirektoratet rettet mot avløpsanlegg omfattet av forurensningsforskriftens kapittel 14. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for disse avløpsanleggene.

4. Inspeksjonstema

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- *Mål, planer og miljørisikovurderinger for avløpsanlegget*
- *Ledningsnett, klimatilpasning og overløp*
- *Driftsstabilitet, akkreditert prøvetaking og etterlevelse av utslippskrav*

5. Definisjoner

Avvik:

Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning:

Et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

6. Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Tillatelse datert 15. mai 2007 gitt i medhold av forurensningsloven § 11 til Horten kommune

Informasjon om regelverket finnes på www.miljødirektoratet.no og www.regelhjelp.no.

7. Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding med bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, vil vi vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

En eventuell tvangsmulkt vil starte etter en nærmere fastsatt frist og vil være på kr. 50 000.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer sendes til Fylkesmannen innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

8. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklassen for Horten avløpsanlegg er fastsatt til klasse 2 i vedtak datert 16. april 2008. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 15 900 i gebyr for den gjennomførte kontrollen. Siden gebyrstørrelsen følger av vedtatt risikoklasse er gebyrstørrelsen ikke et vedtak som kan påklages.

Faktura oversendes fra Miljødirektoratet.

9. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten jf. offentleglova. Kopi av rapporten legges ut på Fylkesmannens nettside.

10. Om virksomheten

Horten avløpsanlegg består av Falkensten renseanlegg og tilhørende ledningsnett for tettbebyggelsen. Renseanlegget ble i år 2014 tilført avløpsvann tilsvarende omtrent 29 000 pe. Renseanlegget utfører mekanisk og kjemiske rensing. Sekundærrensing er ikke iverksatt i påvente av vesentlig endring.

11. Avvik

Vi fant følgende avvik under kontrollen:

Avvik 1: Overordnede mål for avløpsanlegget har mangler

**Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 punkt 4 (sette mål for ytre miljø)
Utslippstillatelsens vilkår punkt 2.3 Internkontroll**

Fylkesmannens observasjoner og kommentarer

Avløpsanlegget har en saneringsplan fra 1992. I denne planen er det satt en overordnet målsetting og under denne er det formulert fem målområder med tilhørende delmål. Internkontrollen skal holdes oppdatert, men målene i saneringsplanen er gamle og ikke tilpasset dagens situasjon.

Kommunen har ikke kommet i gang med utarbeidelse av ny hovedplan. Det er behov for en oppdatert plan som inkluderer avløpsanleggets tilstand og tiltaksbehov, mål for avløpsanlegget, klimatilpasning og tiltaksplaner.

Avvik 2: Kommunen har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaforhold

**Avvik fra: Forurensningsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg
Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 (risikovurdering) og punkt 7 (forebygge overtreddelser)
Utslippstillatelsens vilkår punkt 5.2 Utforming og drift av renseanlegg**

Fylkesmannens observasjoner og kommentarer

Kommunen har ikke undersøkt hvordan avløpsanlegget vil bli påvirket av klimaendringer. Det er ikke innhentet nedbørsprognoser, foretatt vurderinger eller gjort beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnettets. Kommunen opplyste under tilsynet at avløpsvannet går raskere i overløp nå enn tidligere, uten at dette har blitt undersøkt nærmere.

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet. Internkontrollen skal sørge for å forebygge overtredelser av forurensningsregelverket.

Avvik 3: Renseresultater er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret

**Avvik fra: Forurensningsforskriften § 14-11 Prøvetaking
Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (rette opp overtredelser)
Utslippstillatelsens vilkår punkt 5.4 Prøvetaking**

Fylkesmannens observasjoner og kommentarer

Overløpsmåler ved renseanlegget var ikke i drift i perioden januar til oktober 2014. Det er derfor usikkert om renseanlegget overholder rensekravet for total-fosfor. Forholdet er nå rettet opp, men fikk pågå i urimelig lang tid.

Internkontrollen skal sørge for at overtredelser av forurensningsregelverket rettes opp i rimelig tid.

Avvik 4: En fullstendig oversikt over overløpene på ledningsnett mangler

**Avvik fra: Forurensningsforskriften § 14-5 Avløpsnett
Utslippstillatelsens vilkår punkt 5.1 Avløpsnett**

Fylkesmannens observasjoner og kommentarer

Kommunen har ikke oversikt over alle overløp på ledningsnettets. Det finnes en liste over overløp, men denne er ikke fullstendig. Kommunen har igangsatt en gjennomgang av overløpene, men dette arbeidet er ikke ferdig.

Uten en fullstendig oversikt over overløp er det vanskelig å tallfeste forurensningsutslipp av urensset avløpsvann, samt å etablere rutiner for drift og vedlikehold av alle overløpene.

Fylkesmannen understreker at vi ser alvorlig på avvik nr. 1, 2 og 3 som ble avdekket under denne inspeksjonen. Gjennomføringen av tiltak kan derfor bli fulgt opp med en ny kontroll.

12. Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger til forhold som ble kontrollert:

Anmerknning 1 - Driftsstabilitet

Prøveresultater viser at mengden av aluminium i avløpsvannet i perioder er svært høyt. Kommunen bør finne ut av årsaken til disse høye nivåene.

BOF₅-nivåene inn til rensanlegget har økt betydelig siste år, uten at årsaken til dette er klarlagt. Dette forholdet bør undersøkes videre.

Anmerkning 2 - Risiko og sårbarhetsanalyse

Gjeldende risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for avløpsanlegget er datert år 2008. ROS'en bør oppdateres. Koblingen mellom ROS og andre planer bør synliggjøres.

Anmerkning 3 - Avviksbehandling

Kommunen har et avvikssystem, men avvik/uønskede hendelser som gjelder forurensning og ytre miljø blir i liten eller ingen grad meldt inn. Vi minner om at ytre miljø er en del av «helse, miljø og sikkerhet», og at avvik/uønskede hendelser i forbindelse med det ytre miljø skal innarbeides i avvikssystemet.